

Posudek magisterské práce Dušana Váni

Dušana si pamatuji velmi dobře už od jeho přijímacích zkoušek. Bylo jasné že se setkávám s talentovaným a velmi vyhraněným autorem. Od začátku ho zajímala technika a poezie světa rozumu. Modelování a klasická sochařská řeč mu šla snadno a myslím, že ho moc nezajímala. V prvním ročníku vytvořil pomník kuřáka. Objekt složený z osobně vykouřených krabiček cigaret a bot vymodelovaný a odlitý do betonu. Ve druhém semestru, realistický autoportrét, použil i pro jeho volnou podobu. Svou realistickou auto-portrétní bustu zavěsil na velké množství balonků naplněných héliem a poslal do vzduchu. Jeho dvoutřetinová figura - úkol pro třetí semestr byla rovněž autoportrétem. Dobře anatomicky i sochařsky vymodeloval sebe v hrdém sokolském postoji a aby bylo všem jasné jak to myslí vložil soše do pravé ruky zlacený záchodový papír. Jen formální dokonalost dokázala sochu udržet v hranicích sochy. Bylo jasné že se Dušan může na svůj talent spolehnout a hrát si. To také potom s velkou náruživostí dělal. V soše Medúza si hrál s mechanickým pohybem očí a v objektu složeném z černých brček pro nápoj mochito vyskládal monolit který si dokonale a nepopsatelně opticky hrál s divákem. V technické hře pokračoval v objektech pulsar a nohy. Pracoval s pohybem a sbíral zkušenosti pro svoji diplomovou práci. V té nám představuje skupinu tří objektů, které jsou vytvořeny z detailů lidského těla. Ucho, ženská prsa a prsty proměnil v samostatné dadaistické a surrealistické předměty trochu připomínající šperky. Šperky, které nepotřebují člověka. Je to Dušanova hra s detailem, technikou a významem. Bez hlubších vhlédů propojuje odlité části těla s pohybem a již zmíněným významem jen na základě intuice a radosti. Na jeho hravosti je fascinující s lehkostí podaná technická náročnost. Je to jiná hravost než jakou znám například u Františka Skály nebo třeba Jiřího Kovandy. Je to hravost, která pracuje s reálnou energií. Tu ale jen pro hru čerpá a nemluví o zdroji. Jeho hra je osvobozena od kritičnosti nebo poetiky starých nepotřebných věcí či hledání krásy a významů v předmětech vytržených z jejich původní funkce. Myslím, že blízko má k technické poetice Theo Jansena, kterého ostatně i v jedné ze svých prací technicky citoval. Samozřejmě nemá jeho monumentalitu a nepracuje s přírodní energií. Dušanovy objekty mají své názvy, které jsou jejich součástí, dávají návod k použití a zároveň mluví o původní inspiraci. Jsou vtipné ale možná objekty trochu zplošťují. Dušan při interpretaci jezdících a kartáčujících prstů, rozvírajících se a zavírajících se uší i tepajících prsech mluví o erotických inspiracích. Možná v těch inspiracích erotika byla ale ve výsledku zůstává jen v dvou názvech. Samotné objekty jsou jak už jsem psal poetické, surrealistické a pro mě zajímavé spíš svým kyborgovským vyladěním a pohledem na tělo. Rozfragmentovaným částem těla zatím možná chybí jednotné řízení, které by skupinku spojilo přirozeně v jeden komunikující celek. Nedávno jsem viděl na internetu upoutávku na přístroj umožňující líbání partnerů na dálku. Zaujatý mladý asiát si držel před pusou krabici ze které koukalo ohnuté brčko. To měl v puse a jazykem jim kroužil. Na stole stála druhá stejná krabice se stejným ohnutým brčkem které se identicky pohybovalo. Kdyby mi někdo řekl, že je to práce Dušana Váni uvěřil bych mu to. Jen kontext zaujaté vážnosti a obchodní úvaha o sériové produkci by mě vrátila do reality v odhadu autorství. Myslím že Dušanova poetika má blízko k těmto podivnostem světa. Práci hodnotím

Michal Gabriel

